

دانشگاه صنعتی امیرکبیر
(پلی تکنیک تهران)

دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر

برنامه سازی پیشرفته و کارگاه

آرایه، رشته و هش مپ

استاد درس

دکتر مهدی قطعی

استاد دوم

بهنام یوسفی مهر

نگارش

امیرمحمد ذاکر، کیانا پهلوان

زمستان ۱۴۰۳

فهرست

4.....	مقدمه
4.....	Array
4.....	تعریف آرایه در جاوا
5.....	دسترسی به عناصر آرایه
5.....	پیمایش بر روی آرایه
6.....	متدها و فیلدهای کاربردی مرتبط با آرایه
6.....	length
6.....	System.arraycopy
7.....	Arrays.sort
7.....	آرایه‌های چندبعدی
8.....	تعریف آرایه چند بعدی در جاوا
8.....	دسترسی به عناصر آرایه‌های چند بعدی
9.....	پیمایش آرایه‌های چند بعدی
9.....	ArrayList
10	reference type های معادل primitive type ها در جاوا
11.....	ساخت اولین ArrayList
12.....	متدهای ArrayList
12.....	add
12.....	remove
13.....	get
13.....	size
13.....	set

13.....	کلاس استرینگ در جاوا
14	متدهای کلاس استرینگ
14	charAt
14	toCharArray
14	concat
15.....	contains
15.....	endsWith
15.....	startsWith
15.....	equals
15.....	indexOf
16.....	length
16.....	split
16.....	substring
17.....	سوال! Wow
17.....	HashMap
18.....	تعریف HashMap
19.....	کاربردهای HashMap
20.....	enhanced for loop

مقدمه

این داکيومنت برای آشنایی با چند ساختمان داده (data structure) آشنا در زبان جاوا هست، قراره یاد بگیریم که این ساختمان داده‌ها به طور کلی به چه نحوی عمل می‌کنند و چه توانایی برای کار کردن با اونا وجود داره.

Array

اگه بخواید یه سری داده هم‌نوع رو ذخیره کنید، می‌تونید برای هر کدوم یه متغیر جداگانه درست کنید و مقدار بدید، اما این روش خیلی بهینه نیست! راه بهتر اینه که از آرایه استفاده کنید. آرایه یه ساختار داده‌است که می‌تونه چندین مقدار هم‌نوع رو توی یه متغیر نگه داره و مدیریت این داده‌ها رو خیلی راحت‌تر می‌کنه. شما مشابه این data structure رو توی C هم دیدین.

بیایید ببینیم آرایه چه ویژگی‌هایی داره و چجوری کار می‌کنه:

- **اندیس‌گذاری (Indexing):** همون‌طور که احتمالاً از C یادتونه، آرایه‌ها zero-based هستن، یعنی اولین عنصرشون اندیس ۰ داره و آخرین عنصرشون اندیس (n-1) خواهد داشت که n همون اندازه‌ی آرایه‌ست. مثلاً اگه یه آرایه ۵تایی داشته باشیم، ایندکس‌هاش از ۰ تا ۴ شماره‌گذاری می‌شن.
- **اندازه ثابت:** وقتی یه آرایه رو می‌سازیم، اندازه‌اش همون موقع مشخص می‌شه و دیگه بعدش نمی‌تونیم بزرگ‌تر یا کوچک‌ترش کنیم.
- **نوع داده یکسان:** همه‌ی خونه‌های یه آرایه باید از یه نوع داده باشن، مثلاً اگه نوع داده‌ی آرایه int باشه، نمی‌تونیم توش String یا float بذاریم. همه‌ی اعضای آرایه باید با هم هم‌نوع باشن. حالا بیایید ببینیم که آرایه توی جاوا چطور کار می‌کنه.

تعریف آرایه در جاوا

حالا می‌خواهیم آرایه رو تعریف کنیم، این کار رو می‌تونیم به دو روش انجام بدیم.

تعریف آرایه بدون مقدار دهی اولیه: تو این حالت فقط نوع داده‌ای که می‌خواهیم ذخیره کنیم و اندازه‌ی آرایه مشخص میشه:

```
int[] numbers = new int[5];
```

توی کد بالا، یه آرایه پنج عضوی تعریف کردیم، ولی مقادیر اولیه اعضا اون رو مشخص نکردیم. با این کار، اعضای آرایه مقدار دیفالت `type` شون رو به خودشون می‌گیرن. مثلاً مقدار دیفالت یه متغیر `int` که مقداردهی نشده، صفره؛ به خاطر همین موضوع اعضای آرایه بالا همگی صفر هستن. این رو می‌تونین با چاپ این آرایه بررسی کنید:

```
for (int i = 0; i < numbers.length; i++) {
    System.out.print(numbers[i] + ", ");
}
```

خروجی کد بالا، به شکل زیر خواهد بود:

```
0, 0, 0, 0, 0,
```

مقادیر دیفالت `type` های عددی مثل `int`، `float` و غیره توی جاوا صفره. مقدار دیفالت `boolean` همون `false` و مقدار دیفالت `char` هم `'\n'` ته. مقدار دیفالت `reference type` ها اما همیشه `null` ته که توی مباحث مربوط به OOP راجع به اون‌ها می‌خونید.

تعریف آرایه با مقدار دهی اولیه: تو این حالت مقادیر آرایه همون موقع که تعریف می‌کنیم مشخص می‌شن.

```
int[] numbers = {1, 2, 3};
```

دسترسی به عناصر آرایه

بالتر هم دیدین، توی C هم دیدین! برای دسترسی به عناصر یه آرایه، مثل کد زیر از `index` شون استفاده می‌کنیم:

```
public class Main {
    public static void main(String[] args) {
        int[] numbers = {1, 2, 3};

        int firstNumber = numbers[0];
        numbers[2] = 25;

        System.out.println(numbers);
    }
}
```

پیمایش بر روی آرایه

حالا بیاید تک تک عناصر آرایه رو با استفاده از اندیس و یک حلقه `for` چاپ کنیم.

```
public class Main {
    public static void main(String[] args) {
        int[] numbers = {1, 2, 3};
        for (int i = 0; i < numbers.length; i++) {
            System.out.println("Index " + i + ": " + numbers[i]);
        }
    }
}
```

ما، طول یک آرایه رو با استفاده از `numbers.length` به دست میاریم. به متغیرهایی مثل `length`، `variable` یا `field`های یک کلاس می‌گن که از متغیرهای مربوط به اون کلاس. با این متغیرها و انواعشون وقتی OOP رو یاد گرفتین بیشتر آشنا می‌شین. تا اون موقع، بیاین چندتا از متدها و فیلدهای پرکاربرد آرایه رو بررسی کنیم:

متدها و فیلدهای کاربردی مرتبط با آرایه

length

`length` طول آرایه را به شما نشان می‌دهد:

```
int[] numbers = {1, 2, 3};
System.out.println("Array length: " + numbers.length); // Array length: 3
```

System.arraycopy

برای کپی کردن آرایه‌ها می‌تونید از متد `System.arraycopy()` استفاده کنید، می‌تونید با استفاده از کد زیر، که آرایه `numbers` رو توی `copiedArray` کپی می‌کنه، این متد رو بررسی کنید:

```
int[] numbers = {1, 2, 3};
int[] copiedArray = new int[numbers.length];

System.arraycopy(numbers, 0, copiedArray, 0, numbers.length);

System.out.print("Copied array: ");
for (int i = 0; i < copiedArray.length; i++) {
    System.out.print(copiedArray[i] + " ");
}
```

خروجی این کد، به شکل زیر هستش:

```
Copied array: 1 2 3
```

Arrays.sort

با استفاده از متد `Arrays.sort`، می‌تونید آرایه‌ها رو سورت کنید. قبل از استفاده از اون، حواستون باشه که پکیج `java.util.Arrays` (package) رو `import` کرده باشید:

```
import java.util.Arrays;

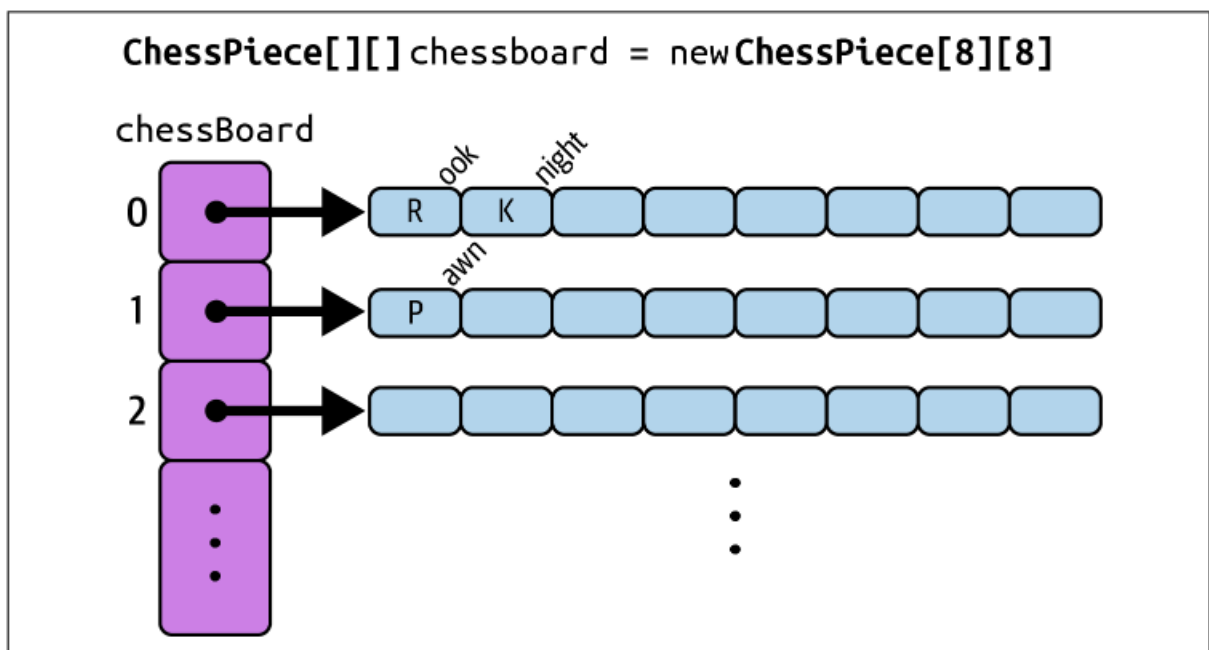
public class Main {
    public static void main(String[] args) {
        int[] numbers = {5, 3, 8, 1, 2};
        System.out.println("Original array: " + Arrays.toString(numbers));

        Arrays.sort(numbers);
        System.out.println("Sorted array: " + Arrays.toString(numbers));
    }
}
```

حال که آرایه یک بعدی را یاد گرفته ایم به یک مرحله بالاتر برویم و در مورد آرایه چند بعدی صحبت کنیم.

آرایه‌های چندبعدی

آرایه‌های چندبعدی برای ذخیره و مدیریت داده‌های پیچیده‌تر به کار میرن. تصویر پایین هم یه مثال خوب از آرایه دو بعدی رو نشون می‌ده:

همون‌طور که تو شکل می‌بینید، هر کدوم از عناصر آرایه بیرونی، خودشون یک آرایه هستن. برای راحت‌تر فهمیدن، می‌تونید آرایه دو بعدی رو مثل یه ماتریس در نظر بگیرید.

تعریف آرایه چند بعدی در جاوا

اول از همه، نحوه تعریف آرایه‌های دو بعدی و چند بعدی رو می‌گیم که مثل آرایه یک‌بعدی، به دو روش مختلف همیشه انجامش داد.

تعریف آرایه دو بعدی و چند بعدی بدون مقدار دهی اولیه: مثل قبل، می‌تونید بدون مقداردهی اولیه آرایه تعریف کنید و باز هم خونه‌های آرایه‌ها با مقدار دیفالت type خودشون پر می‌شن.

```
// 2D array with 3 rows and 4 columns
int[][] matrix = new int[3][4];

// 3D array with 3 layers, each containing 3 rows and 3 columns
int[][][] cube = new int[3][3][3];

System.out.println(matrix[0][0]); // 0
System.out.println(cube[0][0][0]); // 0
```

تعریف آرایه دو بعدی و چند بعدی با مقدار دهی اولیه: این روش هم، مشابه آرایه‌های یه بعدی هست:

```
int[][] matrix = {
    {1, 2, 3},
    {4, 5, 6},
    {7, 8, 9}
};

int[][][] cube = {
    {
        {1, 2, 3},
        {4, 5, 6}
    },
    {
        {7, 8, 9},
        {10, 11, 12}
    }
};
```

دسترسی به عناصر آرایه‌های چند بعدی

مجدداً، با استفاده از اندیس‌ها، مثل C، می‌تونیم به عناصر آرایه‌های چندبعدی دست پیدا کنیم:

```
int[][] matrix = {
    {1, 2, 3},
```



```

        {4, 5, 6},
        {7, 8, 9}
    };

    int value1 = matrix[1][2];
    matrix[0][1] = 42;

```

پیمایش آرایه‌های چند بعدی

حالا بیایید تک تک عناصر آرایه رو با استفاده از اندیس و یک حلقه for چاپ کنیم.

```

public class Main {
    public static void main(String[] args) {
        int[][] matrix = {
            {1, 2, 3},
            {4, 5, 6},
            {7, 8, 9}
        };

        System.out.println("Matrix contents:");
        for (int i = 0; i < matrix.length; i++) {
            for (int j = 0; j < matrix[i].length; j++) {
                System.out.print(matrix[i][j] + " ");
            }
            System.out.println();
        }
    }
}

```

تنها چیزی که توی این کد، نسبت به کدی که برای آرایه یک‌بعدی زدیم جدید، متغیر `j` که از صفر شروع می‌شه و تا `matrix[i].length` پیش می‌ره. در واقع طول `i`-امین آرایه‌ایه که توی `matrix` هست.

ArrayList

تصور کنید که یه ساختمان داده داشته باشیم که شبیه آرایه باشه، ولی بتونیم اندازه‌اش رو هر موقع که خواستیم تغییر بدیم. این ویژگی رو `ArrayList` به ما می‌ده. `ArrayList`، سایز متغیری داره که اون رو بر اساس مقادیر داخلش مشخص می‌کنه، و استفاده از اون خیلی شبیه به یک `Array` معمولیه. حالا می‌خوایم یک `Array List` بسازیم و بعدش مهم‌ترین متدهایی که داره رو توضیح بدیم.

reference type های معادل primitive type ها در جاوا

برای هر primitive type توی جاوا، مثل int، boolean، char و امثال اون‌ها، یه معادل از جنس reference type وجود داره. وقتی که با مفهوم objectها بیشتر آشنا بشیم، این موضوع رو مجدداً بررسی می‌کنیم، ولی چون برای ArrayList به اون‌ها نیاز داریم، لازمه که یک نگاه مختصر بهشون بندازیم.

کد زیر، یه متغیر int ساده تعریف می‌کنه:

```
int num = 10;
```

ما می‌تونیم این متغیر رو، به جای int، از جنس Integer تعریف کنیم:

```
Integer num = 0;
```

تنها تفاوت این دو، این هستش که Integer، reference type یه که معادل intئه. کامپایلر شما حتی بهتون این اجازه رو می‌ده که با متغیری از جنس Integer مثل یک int برخورد کنید:

```
int a = 10;
Integer b = a;
int c = a + b;

System.out.println(a);
System.out.println(b);
System.out.println(c);
```

در مورد این که چرا وقتی int رو داریم، به Integer هم نیاز داریم بعداً بهتون توضیح بدیم. برای الان بدونید که این reference type ها وجود دارن و تا حد خیلی خوبی هم معادل همتای primitive type شونن. فهرست کامل اون‌ها توی جدول زیر اومده:

Primitive Type	Reference Type (Wrapper Class)
boolean	Boolean
byte	Byte
char	Character
short	Short
int	Integer
long	Long
float	Float
double	Double

توی ArrayList‌ها، ما از این reference type‌ها استفاده می‌کنیم.

ساخت اولین ArrayList

اول از همه باید package مربوط به ArrayList را import کنیم.

```
import java.util.*;
```

سپس، با تکه کد زیر می‌تونیم یک ArrayList از Float‌ها و Integer‌ها تعریف کنیم:

```
public class Main {
    public static void main(String[] args) {
        ArrayList<Integer> intNumbers = new ArrayList<Integer>();
        ArrayList<Float> floatNumbers = new ArrayList<Float>();
    }
}
```

دقت کنید که شما نمی‌تونید ArrayList‌ای از جنس primitive type تعریف کنید. به همین خاطر که ما از Integer و Float استفاده کردیم. چیزی که بین < و > جلوی ArrayList میاد، جنس چیزی هست که داخل ArrayList نگه می‌دارین.

شما می‌تونید تایپ کامل ArrayList رو جلوی کلیدواژه new ننویسید و داخل <> رو خالی بذارید، چون که قبل از اسم متغیر، تایپ اون رو کامل مشخص کردین:

```
ArrayList<Integer> numbers = new ArrayList<>();
```

یا این که به کل از var استفاده کنید:

```
var numbers = new ArrayList<Integer>();
```

متدهای ArrayList

add

برای اضافه کردن عناصر به ArrayList از این متد استفاده می‌کنیم. می‌تونید به دو شکل زیر به یک ArrayList عنصر اضافه کنید:

اضافه کردن به آخر لیست: کد زیر به خوبی بهتون نشون می‌ده که چجوری می‌تونید از ساده‌ترین نوع add استفاده کنید.

```
import java.util.ArrayList;

public class Main {
    public static void main(String[] args) {
        ArrayList<Integer> numbers = new ArrayList<Integer>();

        numbers.add(10);
        numbers.add(20);
        numbers.add(30);
        numbers.add(40);

        System.out.println(numbers); // Output: [10, 20, 30, 40]
    }
}
```

همچنین می‌تونید، به جای این که از چندتا add استفاده کنید تا مقداردهی اولیه آرایه‌تون رو انجام بدید، اون رو به این شکل تعریف کنید:

```
ArrayList<Integer> numbers = new ArrayList<>(Arrays.asList(1, 3000, 40));
System.out.println(numbers); // Output: [1, 3000, 40]
```

با این کار، لازم نیست تا برنامه‌تون رو پر از add بکنید.

اضافه کردن در یک ایندکس مشخص از لیست: می‌تونید با استفاده از متد زیر، به یک جای مشخص از ArrayList یک عنصر رو اضافه کنید.

```
ArrayList<Integer> numbers = new ArrayList<>(Arrays.asList(1, 3000, 40));
System.out.println(numbers); // Output: [1, 3000, 40]

numbers.add(1, 15);
System.out.println(numbers); // Output: [1, 15, 3000, 40]
```

remove

می‌تونیم با ورودی دادن index عنصر دلخواه‌مون، اون رو از آرایه پاک کنیم:

```
ArrayList<Character> letters = new ArrayList<>(Arrays.asList('A', 'B', 'C', 'D', 'E', 'F'));
letters.remove(2); // Removes the third element of letters

System.out.println(letters); // Output: [A, B, D, E, F]
```

get

این متد برای دسترسی به یک عنصر بر اساس index اون استفاده می‌شه و شبیه `arr[i]` که توی Array دیده بودیم:

```
var specialNumbers = new ArrayList<Double>(Arrays.asList(3.14, 2.71));
var pi = specialNumbers.get(0);

System.out.println(pi); // Output: 3.14
```

size

این متد تعداد عناصر موجود توی لیست رو برمی‌گردونه.

```
var names = new ArrayList<String>(Arrays.asList("Arman", "Zaker", "Kiana"));

for (int i = 0; i < names.size(); i++) {
    System.out.println(i + ". " + names.get(i));
}
```

set

برای تغییر مقدار یه عنصر توی یه ایندکس خاص از این متد استفاده میشه.

```
var names = new ArrayList<String>(Arrays.asList("Arman", "Zaker", "Kiana"));
System.out.println(names); // Output: [Arman, Zaker, Kiana]

names.set(1, "Gholi");
System.out.println(names); // Output: [Arman, Gholi, Kiana]
```

کلاس استرینگ در جاوا

اکنون می‌خواهیم با یکی از مهم‌ترین کلاس‌های جاوا آشنا شویم. استرینگ در جاوا آرایه‌ای از کارکترهاست که به صورت زیر و با "" تعریف می‌شود.

```
public class Main {
    public static void main(String[] args) {
        String str = "write your string here";
    }
}
```

متدهای کلاس استرینگ

اکنون در کد خود یک رشته به صورت گفته شده تعریف کنید. در زیر چندین متد مهم از کلاس استرینگ گفته شده است. آن‌ها را بر روی رشته ی خود اجرا کنید و کاربردهای گوناگون آن‌ها را ببینید.

charAt

فرض کنید می‌خواهیم به بخش‌های گوناگون یک رشته دسترسی یابیم. متد `charAt()` برای انجام این کار به ما کمک میکند. این متد کارکتر موجود در ایندکس مشخص شده از رشته را برمی‌گرداند.

```
String str = "write your string here";
str.charAt(3); //return t
```

toCharArray

این متد در هنگامی استفاده می‌شود که نیاز داریم روی هر کارکتر یک رشته عملیات خاصی انجام دهیم. این متد یک رشته را به آرایه‌ای از کارکترها تبدیل می‌کند.

```
String str = "Hello";
char[] charArray = str.toCharArray();
for (int i = 0; i < charArray.length-1; i++) {
    System.out.print(charArray[i] + ",");
}
System.out.print(charArray[charArray.length-1]);
```

خروجی این کد H,e,l,l,o است.

concat

به انتهای رشته، رشته‌ی مشخص شده را اضافه می‌کند.

```
String str = "Hello";
String name = " Pedram";
str.concat(name); //return Hello Pedram
```

یک روش دیگر نیز برای افزودن رشته‌ها به یکدیگر وجود دارد:

```
String str = "Hello";
String name = " Pedram";
String result = str + name;
System.out.println(result);
```

خروجی این کد نیز مانند کد قبلی است.

contains

خروجی این متد Boolean است. بررسی می‌کند که آیا در درون رشته، رشته‌ی مشخص شده وجود دارد یا خیر. اگر وجود داشته باشد true و در غیر اینصورت false را برمی‌گرداند.

```
String str = "Delavari's house";  
str.contains("house");
```

endsWith

متد دیگری که بررسی میکنیم متد endsWith() است. این متد بررسی می‌کند که آیا رشته با عبارت مشخص شده پایان یافته است یا خیر.

```
String str = "write your string here";  
str.endsWith("here");
```

startsWith

متد startsWith() مشابه متد قبلی است. بررسی می‌کند که آیا رشته با عبارت مشخص شده شروع یافته است یا خیر.

مثلاً فرض کنید شما در برنامه از کاربران شماره تلفنشان را می‌خواهید. میتوانید با این متد بررسی کنید که شماره فرمت درستی دارد و با 091 شروع شده است یا خیر.

equals

دو رشته را باهم مقایسه می‌کند. اگر برابر بودند true را برمی‌گرداند و در غیر این صورت false را برمی‌گرداند.

```
String str = "khaneye salmandan";  
String sample= "salmandan";  
str.equals(sample); //return false  
str.equals("khaneye salmandan"); //return true
```

indexOf

اولین جایگاه کارکتر مشخص شده در رشته را برمی‌گرداند. اگر کارکتر در استرینگ وجود نداشت -1 برمی‌گرداند.

```
String str = "write your string here";
str.indexOf('t'); //return 3
str.indexOf('f'); //return -1
```

length

این متد بسیار کاربردی نیز، طول استرینگ داده شده را برمی‌گرداند.

```
String str = "write your string here";
str.length(); //return 22
```

split

این متد رشته را با استفاده از کارکتر داده شده به بخش‌های جداگانه تقسیم می‌کند و نتیجه را به صورت یک آرایه باز می‌گرداند.

```
String str = "pizza,pasta,burger";
String[] arr = str.split(",");
System.out.println(arr[1]);
```

خروجی این کد pasta است.

می‌توانید کلماتی که میان آنها فاصله است را نیز با استفاده از این متد جدا کنید.

```
String str = "pizza pasta burger";
String[] arr = str.split(" ");
System.out.println(arr[1]);
```

خروجی این کد نیز pasta است.

substring

در پایان با یکی از کاربردی‌ترین متدهای کلاس استرینگ آشنا می‌شویم. این متد از ایندکس اولیه‌ی داده شده (begIndex) تا قبل از ایندکس پایانی (endIndex) رشته را باز می‌گرداند. می‌توانید endIndex را نگذارید و آنگاه تا آخر رشته برگردانده می‌شود. بیایید چند مثال از این متد ببینیم.

```
String str = "just keep swimming";
String result = str.substring(5,9);
System.out.println(result);
```

خروجی این کد keep است.

اما اگر ایندکس پایانی را مانند مثال زیر نگذاریم:


```
String str = "just keep swimming";
String result = str.substring(5);
System.out.println(result);
```

در اینجا تا پایان رشته گرفته شده و keep swimming در خروجی چاپ میشود.

حال با مهم‌ترین متدهای کلاس استرینگ آشنا شدید. این کلاس متدهای بسیار زیاد و گوناگونی دارد که در [این صفحه](#) می‌توانید با برخی دیگر از این متدها آشنا شوید.

حال بیایید یک سوال ساده را با استفاده از متدهایی که یاد گرفتیم حل کنیم.

سوال! Wow

آرمان که از کد زدن خسته شده است، به تازگی به رشته‌ی مهندسی پزشکی علاقه پیدا کرده است. به همین دلیل تصمیم گرفته است تا درباره‌ی این رشته تحقیق کند. او به افراد مختلف مراجعه می‌کند و هرکدام یک مقدار اطلاعات به او می‌دهند. او به اندازه‌ی مقدار اطلاعاتی که از هر فرد می‌گیرد، متعجب می‌شود. مثلاً اگر یک عدد اطلاعات بگیرد می‌گوید Wow!، اگر سه تا اطلاعات بگیرد می‌گوید Woow! و به همین شکل تعداد ۵ ها زیاد میشود. حال اگر یک نفر به اندازه‌ی n اطلاعات به آرمان بدهد، ما باید انتظار چه کلمه‌ای را از او داشته باشیم؟

سعی کنید سوال بالا را با متدهایی که آموزش دیده‌اید حل کنید. برای مثال می‌توانید در هر مرحله با استفاده از متد substring() بخش W ابتدایی را جدا کرده و در هر مرحله با استفاده از متد concat() یک ۵ به آن بیافزایید. این کار را n-1 بار تکرار کنید. رشته‌ی نهایی پاسخ ما است.

HashMap

فرض کنید می‌خواهیم نام دانشجویان و شماره دانشجویی آن‌ها را در یک data structure ذخیره کنیم. می‌خواهیم به سرعت و راحتی به آن‌ها دسترسی داشته باشیم و در عین حال دانشجویان را از هم تفکیک کنیم. باتوجه به آن که هر دانشجو یک شماره دانشجویی یکتا دارد، ما از یک Data Structure که از این ویژگی بهره می‌برد استفاده می‌کنیم. کلاس HashMap یکی از نمونه‌های خوب این گونه ساختمان داده‌هاست.

در این بخش، هدف ما آشنایی شما با مفهوم و کاربردهای کلاس دیکشنری است. دیکشنری یک نوع ساختار داده است که برای ذخیره کلید (key) و مقدار (value) استفاده می‌شود. برای مثال یک دفترچه

تلفن را در نظر بگیرید. اسم افراد نقش `key` و شماره تلفنشان نقش `value` را دارد. مثلاً به برنامه می‌گویید که کلید "Kiana" مقدار "09123456789" دارد. کلیدها یکتا (`unique`) هستند. مثلاً شما دو کلید "Pariya" نمی‌توانید داشته باشید.

تعریف HashMap

در جاوا، به شکل زیر می‌توانید یک `HashMap`، که جنس `key`‌های آن `String` و جنس `value`‌هایش `Integer` است تعریف کنید:

```
import java.util.HashMap;
public class Main {
    public static void main(String[] args) {
        HashMap<String,Integer> studentId = new HashMap<>();
    }
}
```

حال، می‌توانید با استفاده از متد `put`، به این `HashMap` مقادیر دلخواه خود را اضافه کنید:

```
studentId.put("Kiana", 13001);
studentId.put("MohammadHossein", 13002);
```

بعد از اجرای کد بالا، هش‌مپ ما، عدد 13001 رو برای کلید "Kiana" و عدد 13002 رو برای "MohammadHossein" ذخیره کرده. ما می‌تونیم با استفاده از متد `get` و ورودی دادن کلید دلخواه‌مون، مقدار متناظر با اون کلید رو به دست بیاریم:

```
var kianaStudentId = studentId.get("Kiana");
System.out.println(kianaStudentId); // Output: 13001
```

اگر کلیدی در `HashMap` وجود نداشته باشه و ما اون رو به عنوان ورودی به متد `get` بدیم، خروجی این متد برای ما `null` هست. `null`، مقدار خاصی برای `reference type`‌هاست که نشون می‌ده که اون‌ها هنوز وجود ندارند و با اون توی `OOP` بیشتر آشنا می‌شیم:

```
System.out.println(studentId.get("Paria")); // Output: null
```

برای این که چک کنیم که هش‌مپ‌مون کلیدی رو داره یا نه، از `containsKey` استفاده می‌کنیم:

```
if (studentId.containsKey("Paria")) {
    System.out.println("Paria: " + studentId.get("Paria"));
} else {
    System.out.println("Cannot find Paria");
}
```

کاربردهای HashMap

حال بیایید چند مثال و کاربرد از کلاس دیکشنری ببینیم تا به درک بهتری از آن برسیم.

- 1- پیدا کردن سریع داده‌ها: می‌توانید با دادن key خیلی سریع value آن را پیدا کنید. در درس ساختمان داده خواهید دید که این کار، بسیار سریع‌تر از گشتن در یک آرایه است:

```
HashMap<String,Integer> studentId = new HashMap<>();
studentId.put("Kiana",13001);
studentId.put("MohammadHossein",13002);

var kianaStudentId = studentId.get("Kiana"); // kianaStudentId = 13001
```

- 2- شمارش تعداد دفعات تکرار کلمات: با هر بار دیدن کلمه در متن value تغییر داده شود و یک عدد به آن اضافه شود.

```
HashMap<String,Integer> studentCredit = new HashMap<>();
studentCredit.put("Kiana",0);
studentCredit.put("MohammadHossein",0);

String creditsList = "MohammadHossein,Kiana,MohammadHossein";
String[] gotCreditStudent = creditsList.split(",");
for (String studentName : gotCreditStudent){
    int temp = studentCredit.get(studentName);

    studentCredit.put(studentName, temp + 1);
}

System.out.println("MohammadHossein's Credit: " +
studentCredit.get("MohammadHossein"));
System.out.println("Kiana's Credit: " + studentCredit.get("Kiana"));
```

for استفاده شده در اینجا به صورت enhanced for loop است که اگر اکنون با آن آشنایی ندارید پس از به پایان رساندن document برگردید و این کد را دوباره مطالعه کنید.

- 3- نگهداری ارتباط بین دو مجموعه داده: برای مثال key نام دانش‌آموز و value مجموعه نمراتش باشد.

- 4- گروه‌بندی داده‌ها: برای مثال key الکترونیک و value لیست محصولات الکترونیک (لپ‌تاپ، تلفن همراه و ...) باشد.

enhanced for loop

حالا فرض کنید وقتی داریم یک آرایه یا هر ساختمان داده دیگه‌ای رو پیمایش می‌کنیم و فقط به مقدار اون عنصر نیاز داریم و اصلاً کاری به ایندکسش نداریم. یعنی تمرکز ما بیشتر روی خود مقدار عنصر هست تا ایندکسش. تو این مواقع می‌تونیم از enhanced for loop استفاده کنیم.

در واقع، دستور enhanced for loop همون حلقه for معمولی هست که یه سری تغییرات توی ساختار اون ایجاد کردیم. یکی از مهم‌ترین تفاوت‌هاش اینه که توی enhanced for loop تمرکز بیشتر روی مقدار و ارزش هر عنصره. این دستور برای پیمایش آرایه‌ها، ArrayList و ... استفاده می‌شه.

بذارید با یک مثال بهتر توضیح دهیم.

```
public class Main {
    public static void main(String[] args) {
        // An array of fruits
        String[] fruits = {"Apple", "Banana", "Orange"};

        // Iterate over the array using for-each loop
        for (String fruit : fruits) {
            // Print each fruit
            System.out.println(fruit);
        }
    }
}
```

در اینجا متغیر fruits آرایه‌ای از رشته‌ها است که در آن سه عنصر وجود دارد.

اینجا متغیر fruits یه آرایه از رشته‌هاست که سه تا مقدار داره. این حلقه for جوری کار می‌کنه که از اولین عنصر شروع می‌کنه و یکی‌یکی تمام مقدارهای داخل آرایه رو می‌گیره. توی هر دور از حلقه، مقدار fruit برابر با یکی از عناصر آرایه می‌شه (مثلاً توی دور اول "Apple"، دور دوم "Banana" و دور سوم "Orange"). بعد، مقدار fruit چاپ می‌شه. همون‌طور که دیدیم، توی این مدل for که بهش enhanced for loop هم می‌گن، بیشتر روی مقدار عنصر تمرکز داریم تا ایندکسش.